

Kuhmoisten kunnan hyvinvointisuunnitelman vuosiraportti 2023

Dokumentin sisältö

JOHDANTO

OSA I VÄESTÖN HYVINVOINNIN TILA VUONNA 2023

1 Indikaattorien ja muun tiedon osoittama hyvinvointi

2 Hyvinvointisuunnitelman painopisteiden, tavoitteiden ja toimenpiteiden arviointi

OSA III KÄSITTELY TOIMIELIMISSÄ

3 Tekijät

4 Hyväksyminen toimielimissä

JOHDANTO

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen eli hyte tukee ihmisten mahdollisuutta hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden sekä työ- ja toimintakyvyn edistämiseen ja parantamiseen. Näitä mahdollisuuksia luodaan kunnassa pitämällä huolta niistä olosuhteista, joilla tuetaan hyvinvointia sekä terveellisten valintojen tekemistä. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kohdistuu yksilöön, yhteisöön, väestöön ja elinympäristöihin. (THL)

Hyvinvointityön rakenteet ovat edellytys toimivalle ja tulokselliselle hyvinvointityölle. Kunnan lisäksi oleellisena hyvinvointityön tekijänä ovat erilaiset paikalliset yhdistykset. Kunnan monipuolinen yhdistystoiminta tarjoaa ympäri vuoden kuntalaisille ja vapaa-ajanasukille monipuolista vapaa-ajantoimintaa, ollen erityisen aktiivista kesäkaudella. Kunnan ja yrittäjäyhdistyksen välinen yhteistyö on aktiivista.

Kuhmoisten kunnan hyvinvointityön rakenne:

Kunnanvaltuusto
Kunnanhallitus
Moniammatillinen hyvinvointityöryhmä ja ehkäisevän päihdetyön työryhmä puheenjohtaja hyvinvointikoordinaattori sihteeri hyvinvointisuunnittelija kunnan johtoryhmän jäsenet nuoriso-ohjaaja liikunnanohjaaja varhaiskasvatuksen esihenkilö kulttuuri- ja kirjastotoimen esihenkilö koulukuraattori fysioterapeutti kotihoidon esihenkilö neuvolan työntekijä vapaa-ajan asukkaiden yhdistyksen puheenjohtaja diakoniatyöntekijä
hyvinvointikoordinaattori
hyvinvointisuunnittelija

Hyvinvointialue valmistelee alueellisen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman valtuustokausittain yhteistyössä alueensa kuntien kanssa. Myös kunnat valmistelevat omat hyvinvointikertomukset ja -suunnitelmat. Hyvinvointisuunnitelma on eri toimialojen asiantuntijoiden kanssa yhteistyössä koottu tiivis asiakirja, joka toimii ennen kaikkea johtamisen työvälineenä, poliittisen päätöksenteon tukena sekä strategiatyön, suunnittelun ja sen toimeenpanon perustana. Kuhmoisten kunnan hyvinvointikertomus ja -suunnitelma vuosille 2023-2026 löytyy kunnan nettisivuilta tai painamalla [tästä](#). Hyvinvointikertomus- ja suunnitelma sekä vuosittaiset raportit ovat kaikkien luettavissa.

Hyvinvoinnin toteutumista raportoidaan vuosittain ja lisäksi hyvinvointisuunnitelmaa päivitetään tarpeen mukaan. Tässä Kuhmoisten kunnan hyvinvointisuunnitelman vuosiraportissa on nostettu esille eri toimialojen alaisia indikaattoreita, joiden tieto on tuotettu pääasiassa sähköisen hyvinvointikertomuksen kautta. Lisäksi on käytetty tilastokeskuksen ja Sotkanetin tietokantoja. Indikaattoreiden vertailuarvoksi on valittu Pirkanmaan hyvinvointialue. Hyvinvointisuunnitelman vuosiraportissa tarkastellaan vuosittain kunnan rakenteita, kuntalaisten terveyttä ja toimintakykyä, kuntalaisten palveluita ja eri ikäryhmien hyvinvointia verraten tuloksia edelliseen 1-3 vuoteen eri indikaattorien avulla. Lisäksi raportissa tarkastellaan hyvinvointisuunnitelman tähänastista toteutumista ja tehdään tarvittavia lisäyksiä tai muutoksia suunnitelmaan.

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (2021/612) velvoittaa kuntia valmistelemaan laajan hyvinvointikertomuksen kerran valtuustokaudessa. Sosiaali- ja terveydenhuoltolain 6 §:n mukaan: "Kunnan on edistettävä asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä. Kunnalla on ensisijainen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä siltä osin kuin tämä tehtävä kytkeytyy kunnan muihin lakisääteisiin tehtäviin. Kunnan on strategisessa suunnittelussaan asetettava hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi tavoitteet ja määriteltävä tavoitteita tukevat toimenpiteet. Sen on otettava päätöksenteossaan huomioon päätöstensä arvioidut vaikutukset ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen väestöryhmittäin. Kunnan eri toimialojen on

tehtävä yhteistyötä hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä. Kunnan on nimettävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuutaho. Kunnan on seurattava kuntalaisten elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin. Kunnassa on raportoitava kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä, niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä valtuustolle vuosittain. Lisäksi kunnassa on valmisteltava valtuustolle valtuustokausittain hyvinvointikertomus ja -suunnitelma edellä mainituista asioista. Kunnan on toimitettava hyvinvointikertomus ja -suunnitelma hyvinvointialueelle ja julkaistava se julkisessa tietoverkossa."

Kuntalain (410/2015) 1 §:n mukaan: "Kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla".

Lisäksi lainsäädäntö (laki hyvinvointialueesta 611/2021, §14, laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 6.7.10, 32, 50§) edellyttää kuntia ja hyvinvointialuetta toimimaan yhteistyössä. Hyvinvointialueella ja kunnilla on yhteiset asukkaat ja asiakkaat, joiden palveluita ne järjestävät ja toteuttavat asukaslähtöisesti. Kunnan on toimittava hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa ja tuettava sitä asiantuntemuksellaan.

OSA I VÄESTÖN HYVINVOINNIN TILA VUONNA 2023

1 Indikaattorien ja muun tiedon osoittama hyvinvointi

Sähköisen hyvinvointikertomustyökalun kaavioiden tulkinta (Kuvälähde: Sähköinen hyvinvointikertomus/Kuntaliitto):

TALOUS, HYTE-KERROIN JA ELINVOIMA

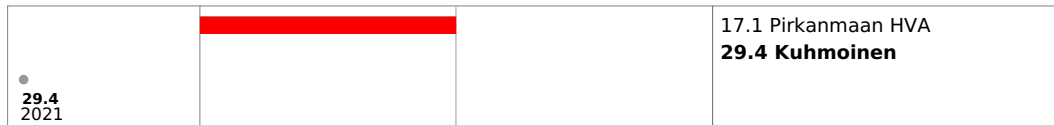
Talous

HYTE-kerroin

Kokee terveydentilansa keskinertaiseksi tai huonoksi, skaalattu HYTE-kerroinindikaattori

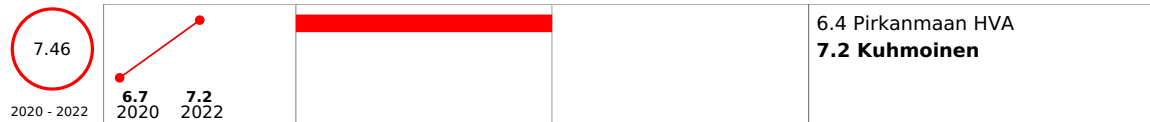
Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Ylipaino, skaalattu HYTE-kerroinindikaattori

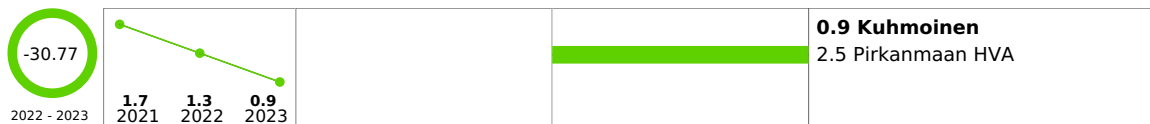
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, skaalattu HYTE-kerroinindikaattori

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, skaalattu HYTE-kerroinindikaattori

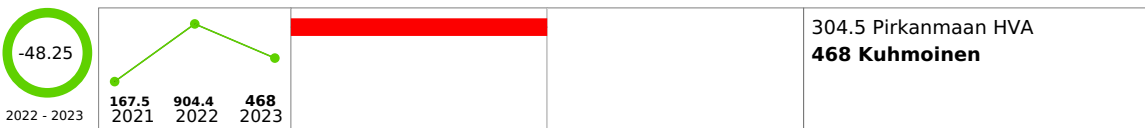
Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, skaalattu HYTE-kerroinindikaattori

Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajakset 65 vuotta täyttäneillä / 10 000 vastaavan ikäistä

Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajakset 65 vuotta täyttäneillä, skaalattu HYTE-indikaattori

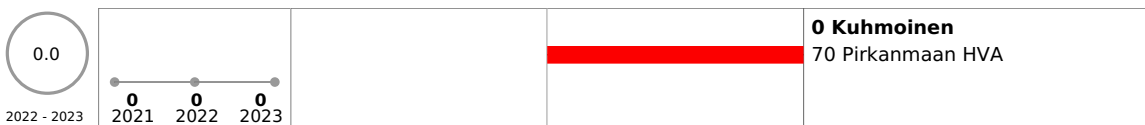
Valtuustolle raportoidaan vuosittain väestön elintavoista ja niissä tapahtuneista muutoksista

Kunnan talousarviossa ja taloussuunnitelmassa määritellään talousarviovuodelle mittarit, joilla seurataan väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden toteutumista

Kunnan tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa arvioidaan valtuustokausittain kunnan hyvinvointi- ja terveystavoitteiden toteutuminen

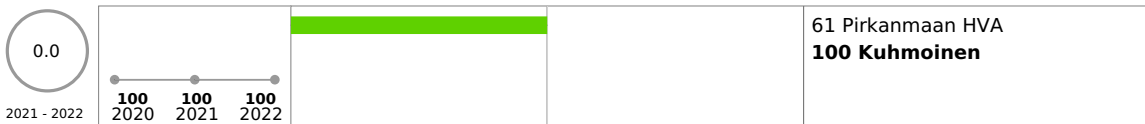
Kunnassa toimii erikseen nimetty asiantuntija, suunnittelija tai vastaava, joka koordinoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä

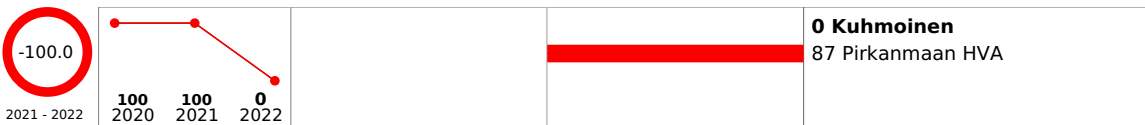
Kunnan palvelujen suunnittelussa ja kehittämisessä hyödynnetään asukasraateja ja foorumeja

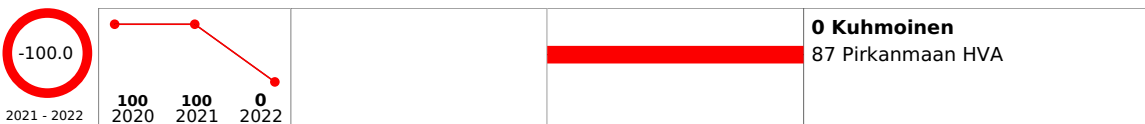
Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuutta raportoidaan vuosittain kunnan hyvinvointikertomuksessa tai vastaavassa kertomuksessa

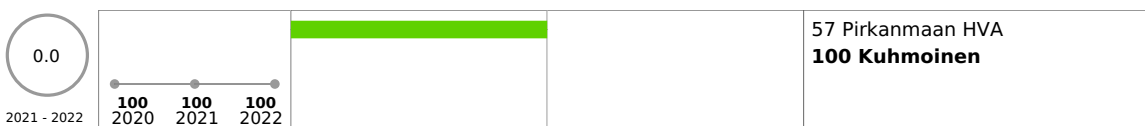
Kunta kutsuu säännöllisesti koolle liikuntaseurojen ja yhdistysten yhteiskokouksen

Kunnassa järjestetään kohdennettuja liikumisryhmiä liikuntaseuratoiminnan ulkopuolella oleville lapsille ja nuorille

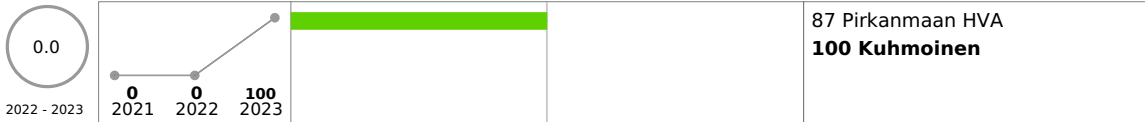
Liikunnan edistämisestä vastaavat viranhaltijat osallistuvat toimielinten vaikutusten ennakoarvointiin

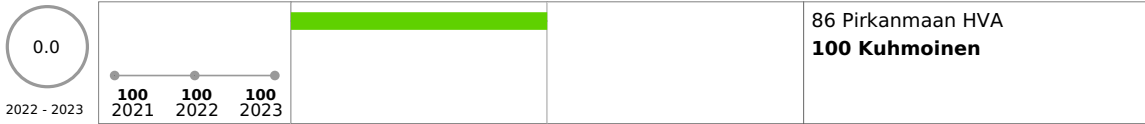
Kunnassa toimii liikunnan edistämistä käsittelevä poikkihallinnollinen työryhmä

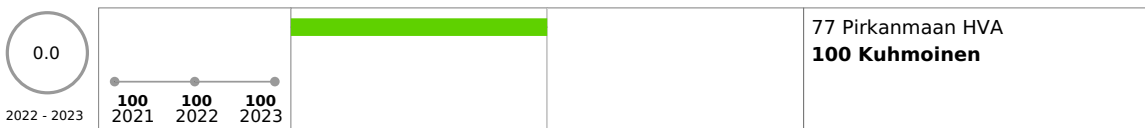
Kouluympäristön terveellisyden ja turvallisuuden sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin edistämisen tarkastus

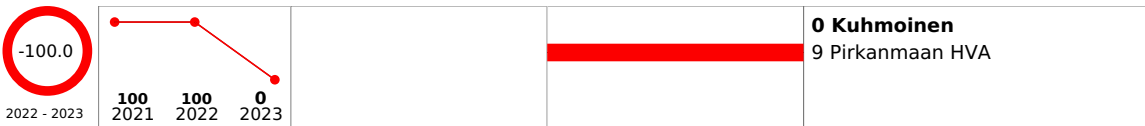
Oppilaiden poissaolojen kokonaismäärää seurataan koko koulussa

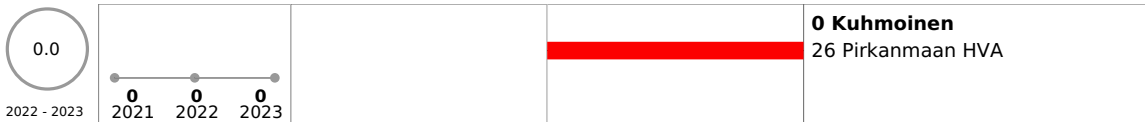
Koulussa on pitkät liikuntavälitunnit

Koulussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailusuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä

Kunta madaltaa kulttuuriin osallistumisen kynnystä

Tulosindikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kerroin)

Prosessi-indikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kerroin)

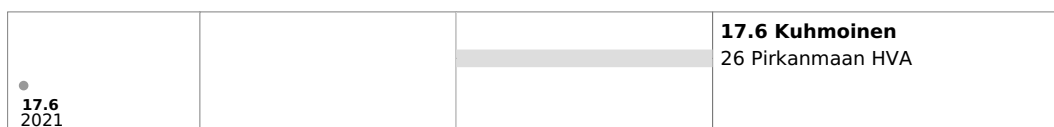
HYTE-kerroin, 0 - 100

HYTE-kerroin euroa / asukas

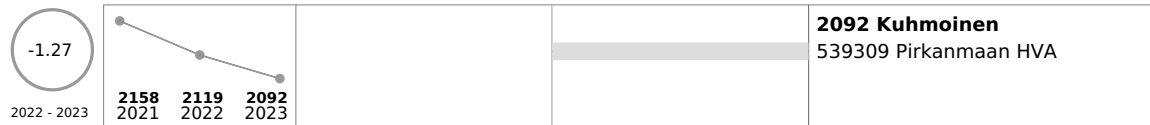
Kokee terveydentilansa keskinortaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Elinvoima

Väestö

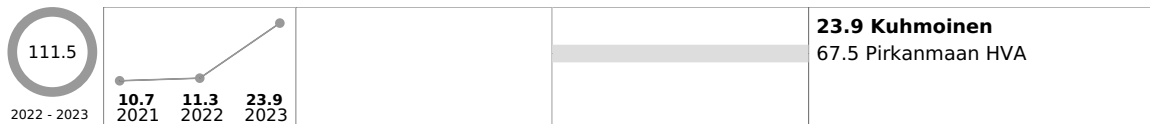
Väestö 31.12.

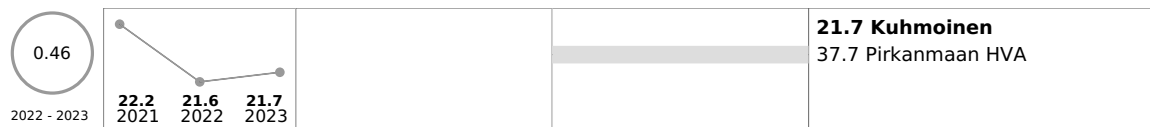
Huoltosuhte, demografinen

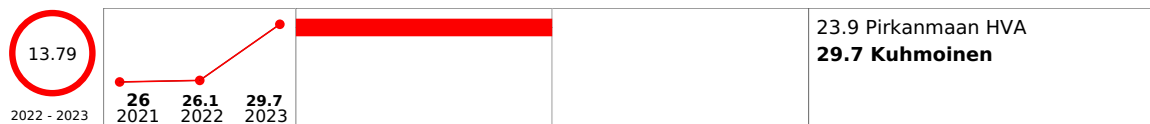
Muu kuin suomi, ruotsi tai saame äidinkielenä / 1 000 asukasta

Lapsiperheet, % perheistä

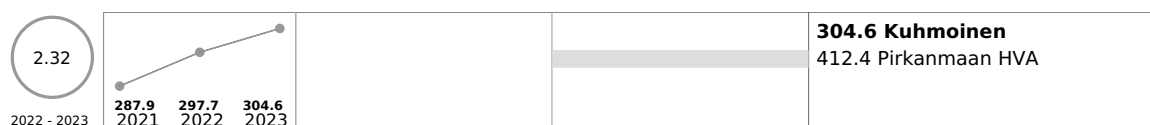
Yhden vanhemman perheet, % lapsiperheistä

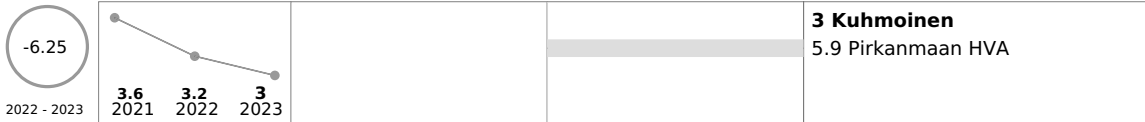
Yhden hengen asutokunnat, % asutokunnista

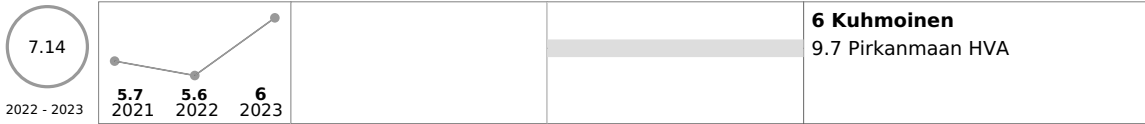
Koulutustasomittain

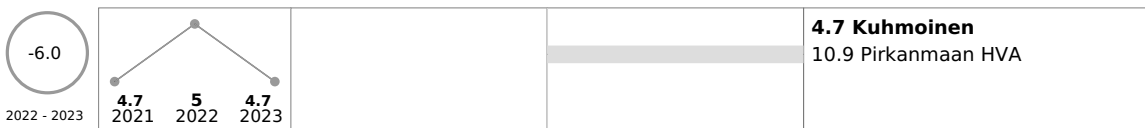
0 - 6-vuotiaat, % väestöstä

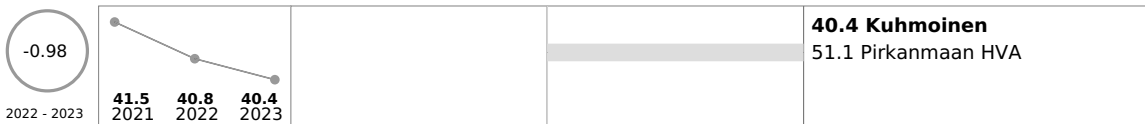
7 - 15-vuotiaat, % väestöstä

16 - 24-vuotiaat, % väestöstä

25 - 64-vuotiaat, % väestöstä

65 - 74-vuotiaat, % väestöstä

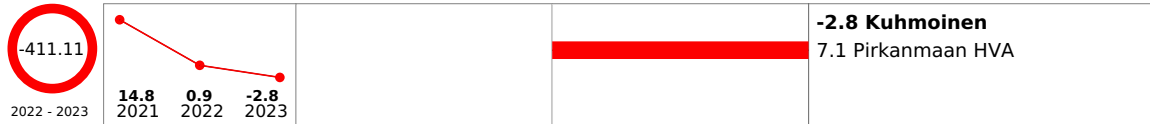
75 - 84-vuotiaat, % väestöstä

85 vuotta täyttäneet, % väestöstä

Kuntien välinen nettomuutto / 1 000 asukasta

Elinvoima

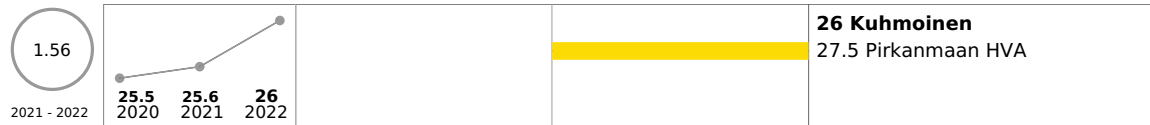
Kunnan yleinen pienituloisuusaste

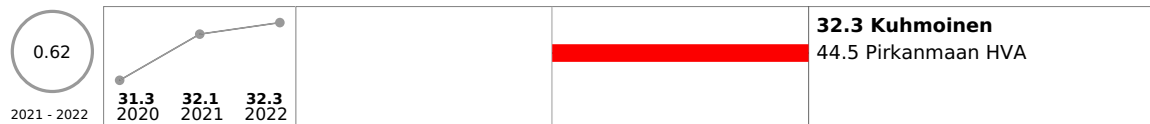
Lasten pienituloisuusaste

Gini-kerroin, käytettävissä olevat tulot

Työlliset, % väestöstä

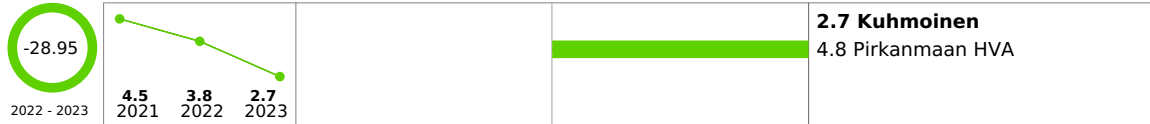

LAPSET, VARHAISNUORET JA LAPSIPERHEET

Hyvinvointi

Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

Erityiskorvattaviin lääkkeisiin oikeutettuja 0 - 15-vuotiaita, % vastaavan ikäisestä väestöstä

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

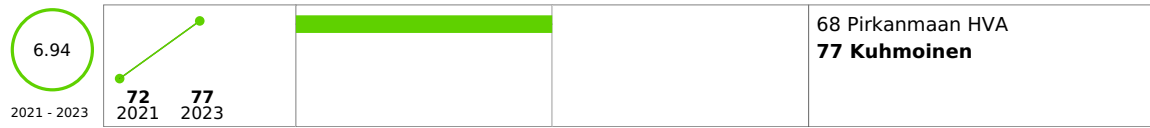
Ahtaasti asuvat lapsiasuntokunnat, % kaikista lapsiasuntokunnista

Palvelut

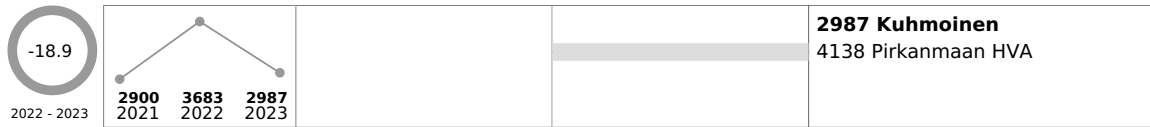
Koulu

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen peruskouluissa - TEA, pistemäärä

Sosiaali- ja terveydenhuolto

Perusterveydenhuollon lastenneuvolan käynnit yhteensä / 1 000 0 - 7-vuotiasta

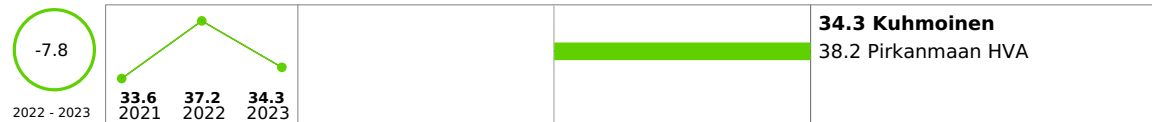

TYÖIKÄISET

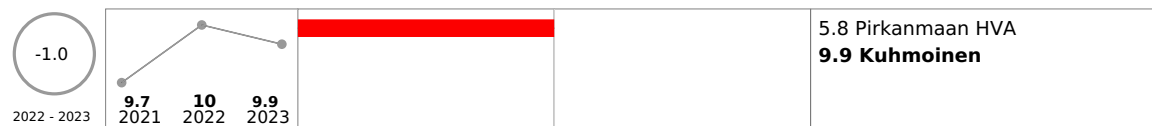
Hyvinvointi

Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneet 25 - 64-vuotiaat / 1 000 vastaavan ikäistä

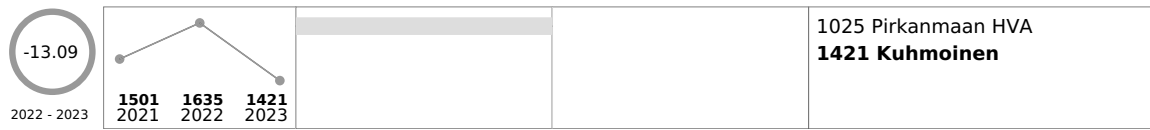
Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

Palvelut

Sosiaali- ja terveydenhuolto

Perusterveydenhuollon avohoidon lääkärikäynnit 15 - 49-vuotiailla / 1 000 vastaavan ikäistä

Perusterveydenhuollon avohoidon lääkärikäynnit 50 - 64-vuotiailla / 1 000 vastaavan ikäistä

IKÄIHMISET

Hyvinvointi

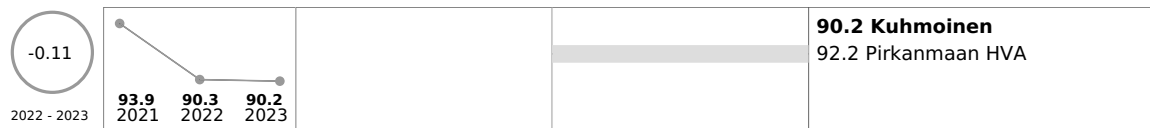
Opiskelu, työ ja toimeentulo

Täyttä kansaneläkettä saaneet 65 vuotta täyttäneet, % vastaavan ikäisestä väestöstä

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

Kotona asuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavan ikäisestä väestöstä

Yksinasuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavan ikäisestä asuntoväestöstä

Palvelut

Sosiaali- ja terveydenhuolto

Omaishoidon tuen 75 vuotta täyttäneet hoidettavat vuoden aikana, % vastaavan ikäisestä väestöstä

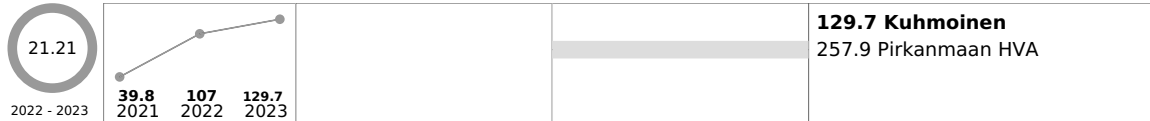
lääkäiden ympärivuorokautisen palveluasumisen 75 vuotta täyttäneet asiakkaat 31.12., % vastaavan ikäisestä väestöstä

Perusterveydenhuollon avohoidon lääkärikäynnit 65 vuotta täyttäneillä / 1 000 vastaavan ikäistä

Psykiatrian laitoshoidon hoitopäivät 75 vuotta täyttäneillä / 1 000 vastaavan ikäistä

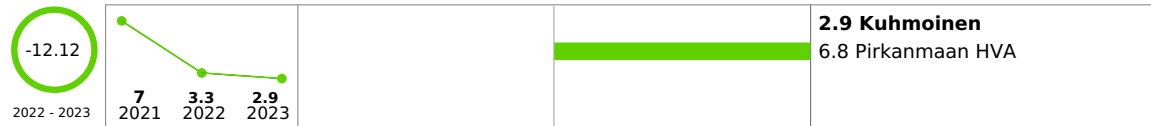

KAIKKI IKÄRYHMÄT

Hyvinvointi

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

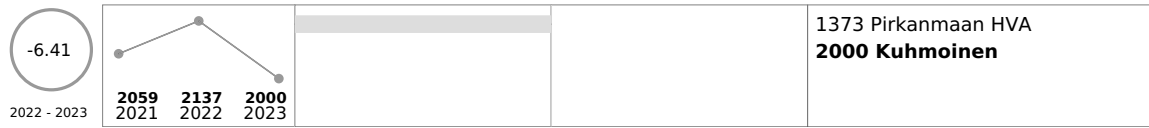
Poliisin tietoon tulleet henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset / 1 000 asukasta

Palvelut

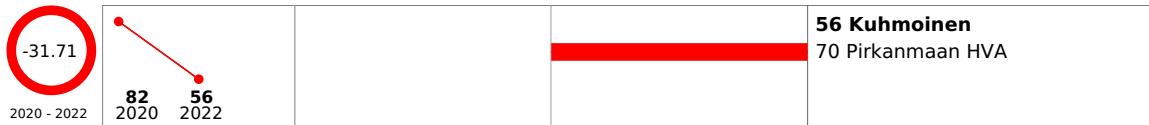
Sosiaali- ja terveydenhuolto

Perusterveydenhuollon avohoidon kaikki lääkärikäynnit / 1 000 asukasta

Vapaa-aika

Liikunnan edistäminen kunnissa - TEA, pistemäärä

2 Hyvinvointisuunnitelman painopisteiden, tavoitteiden ja toimenpiteiden arviointi

Tässä osiossa arvioidaan hyvinvoinnisuunnitelman toteutumista vuoden 2023 osalta. Taulukossa näkyvät suunnitelman mukaiset tavoitteet, toimenpiteet, sekä niistä vastuussa olevat tahot (resurssit). Vuoden 2023 toteuma on kerrottu rivin viimeisessä ruudussa. Suurin osa tavoitteista on toteutunut joko kokonaan tai osittain ja vain harvan tavoitteen edistämistä ei ole aloitettu lainkaan.

1. Yksilöllisten hyvinvointia edistävien valintojen mahdollistaminen

Tavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho(t)	Toteuma 2023
Tarjoamme asiakasryhmät huomioiden eri tavoin, ymmärrettävästi ja saavutettavasti tietoa hyvinvointia edistävästä valinnoista ja helpotamme niiden tekemistä arjen ympäristössä	Kunnalla on hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palvelutarjotin	Hyvinvointikoordinaattori ja hyvinvointisuunnittelija	Hyvinvointia elintavoilla - sivu löytyy kunnan nettisivuilta ja tiedot ovat ajantasaiset. Lisäksi löytyy hyvinvointia kulttuurista -sivu.
	Kunnan hyvinvointipalvelut on kuvattu palvelutietovarannossa (PTV)	Hyvinvointisuunnittelija	Kyllä (Hyte-tiedot)
	Kunnassa on resursoitu vastuhenkilö hyvinvointia ja terveyttä edistävien palveluiden kehittämiseen	Hyvinvointikoordinaattori ja hyvinvointisuunnittelija	Kyllä
	Palveluohjauksen ja palvelupolkujen selventäminen yhteistyössä Pirhan kanssa	Kuntatyöntekijöistä vastinparit	Osittain

Puutumme riskitekijöihin varhaisessa vaiheessa (tunnistaminen, puheeksi ottaminen, koulutus ja tieto, toimintamallit, vastuut)	Puheeksiottamisen toimintamallin käyttöönotto	Kunnan henkilöstö (esimerkiksi työllisyyskoordinaattori, liikunta- ja nuoriso-ohjaaja, koulun ja varhaiskasvatuksen henkilökunta)	Puheeksiottamisen toimintamallia ei ole otettu käyttöön
	Kunnassa on yhteinen Teams-alusta, jolla välitetään tietoa ajankohtaisista HYTE-aiheista	Hyvinvointisuunnittelija	Teams-alusta on, tavoitavuus epäselvä
Tarjoamme ja kehitämme matalan kynnyksen ohjausta ja neuvontaa sekä edistämme saavutettavien hyvinvointia tukevien palveluiden tarjonnan kehittymistä koko hyvinvointialueella	Palvelupolkujen selventäminen yhteistyössä Pirhan kanssa	Vastinpari työntekijät	Tiedetään vastinparit osittain
	Kunnan verkkosivuilla tiedotetaan säännöllisesti kunnan tarjoamista hyvinvointia ja terveyttä edistävästä palveluista	Hyvinvointisuunnittelija	Tapahtumakalenterissa kyllä

2. Liikkumisen ja aktiivisuuden edistäminen

Tavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho(t)	Toteuma 2023
Mahdollistamme saavutettavaa ja esteetöntä liikkumista ja kulttuurista osallistumista sekä tuemme arkiaktiivisuutta	Kunta viestii aktiivisesti liikuntamahdollisuuksista ja tarjoaa matalankynnyksen tapahtumia sekä liikuntaryhmiä	Liikunnanohjaaja	Kyllä
	Kunta kehittää yhteistyössä sidosryhmien kanssa matalan kynnyksen mahdollisuuksia harrastamiseen ja vapaa-aikaan	Liikunnanohjaaja	Kunnassa toimii lokakuusta 2023 kunnan eri työntekijöiden sekä sidosryhmien kanssa yhteistyönä Liikunnan ja elintapaohjauksen työryhmä, joka kehittää harrastamisen ja vapaa-ajan mahdollisuuksia Kuhmoisissa
Laadimme alueellisen liikuntaneuvonnan ja -ohjauksen prosessin hyvinvointialueen ja kuntien yhteistyönä sekä otamme käyttöön kulttuurihyvinvoinnin palvelutarjottimen	Kunnassa on nimetty ja resursoitu vastuuhenkilöt alueellisen liikuntaneuvonnan prosessin kehittämiseen ja alueelliseen kulttuurihyvinvoinnin yhteistyöhön	Liikunnanohjaaja	Kyllä
	Kunta ylläpitää kaikille kuntalaisille avointa kynnyksentöntä elintapa-/liikuntaohjausta	Liikunnanohjaaja	Kyllä

	Kunnassa kehitetään hyvinvointia ja terveyttä edistäviä palvelupolkuja sekä kunnan sisällä että yhdessä Pirhan kanssa	Hyvinvointisuunnittelija	Hyvinvointisuunnittelija osallistuu Pirhan verkostojen toimintaan ja LEE-ryhmä on aloitettu lokakuussa 2023
Hyvinvointialueen kaikissa toimipisteissä tunnistamme, otamme puheeksi ja ohjaamme liikuntaneuvontaan sekä hyvinvointia tukevien kulttuuripalvelujen pariin	Liikuntaneuvonta toimii kunnassa ja sinne on toimivat, yhdessä sovitut ohjautumisprosessit käytössä	Liikunnanohjaaja	Työikäisten ja ikäntyvien osalta kyllä, lapsien, nuorten ja perheiden osalta muodostumassa
	Kunnassa on käytössä liikuntalähete ja kulttuurilähete	Liikunnanohjaaja ja erikoiskirjastovirkailija	liikuntalähete on, kulttuurilähetettä ei (https://kaikukortti.fi/)

3. Mielen hyvinvoinnin edistäminen ja tukeminen

Tavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho(t)	Toteutuma 2023
Vahvistamme mielen hyvinvointia tukevien toimintamallien käyttöä sekä mielenhyvinvointia tukevaa osaamista kaikessa toiminnassa	Lapsille ja nuorille opetetaan varhaiskasvatuksessa ja koulussa tunne- ja hyvinvointitaitoja	Kehittäjäopettaja, nuoriso-ohjaaja	Yläasteella päihdekasvatusta, lukion 1. luokalle ryhmäyttävää toimintaa, lukiolaisille Guardian opiskelijoiden hyvinvointiteemainen työskentely, hyvinvointisuunnittelijan pitämät oppitunnit sekä mindfulness-ohjaus Päiväkodilla miniVerso eli lasten sovittelutaidot.
Kehitämme matalan kynnyksen palveluita ja lisäämme niiden saavutettavuutta	Lapsille ja nuorille on tarjolla matalan kynnyksen kohtaamispaikkoja	Nuoriso-ohjaaja	Avointa toimintaa 4. luokasta ylöspäin. Lukion 1. luokan oman luokan ilta, jossa tutustutaan ryhmään ja kunnan palveluihin. Koululla nuokku kaiken ikäisille keskiviikkoisin 13-17.
	Kunnassa on tarjolla avointa varhaiskasvatusta ja perheliikuntaryhmiä	Päiväkodin johtaja ja liikunnanohjaaja	Kyllä
	Pirhan kanssa yhteistyönä tuotettavan Lähitorin palvelut ovat kaikkien kuntalaisten käytettävissä. Kunta järjestää toiminnan sisältöjä mielen hyvinvoinnin edistämiseksi	Liikunnanohjaaja, erikoiskirjastovirkailija ja hyvinvointisuunnittelija	Kyllä
Tuemme pirkanmaalaisia tekemään arjessa päihteettömyyttä tukevia valintoja	Kunnassa on nimetty ehkäisevän päihdetyön vastuuhenkilö	Hyvinvointisuunnittelija	Kyllä
	Kunnassa on ehkäisevän päihdetyön suunnitelma	Hyvinvointisuunnittelija	Kyllä

4. Osallisuuden ja yhteisöllisyyden lisääminen

Tavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho(t)	Toteuma 2023
Kehitämme osallisuuden ja yhteisöllisyyden rakenteita, toimintatapoja, vaikuttamiskanavia, eri väestöryhmien osallisuuteen liittyvää tiedonkeruuta sekä saavutettavaa viestintää	Kunnalla on osallisuusohjelma	Hyvinvointisuunnittelija	Ei
	Kunnassa on kirjattu suunnitelma sen vanhus- ja vammaisneuvostojen tehtävistä	Hallintojohtaja	Ei
	Edistetään osallisuutta palautteen keruutapojen ja järjestöyhteistyön menetelmien avulla	Eri toimialat	<p>Kirjaston asiakaskyselyt ja yhdistisyhteistyön edistäminen.</p> <p>Yleishallinto ja elinkeinotoimi: asiakas- ja asukaskyselyt</p> <p>Kuntalaistilaisuudet 2 krt/vuosi, myös kausiasukkaille</p> <p>Palautekanava kunnan nettisivujen kautta</p> <p>Tapahtumista kerätään palautetta</p> <p>Liikuntapalvelut kysyvät palautetta vuosittain</p> <p>Vaka, koulu ja iltapäivätoiminta keräävät tyytyväisyyskyselyn avulla tietoa</p>

<p>Tuemme pirkanmaalaisia osallistumaan oman ja lähiyhteisönsä hyvinvoinnin edistämiseen ja kehitämme yhdessä osallistumisen kynnyksiä madaltavia toimintatapoja</p> <p>Teemme yhteistyötä eri järjestöjen kanssa osallisuuden ja yhteisöllisyyden lisäämiseksi</p>	<p>Kuntalaisia ja järjestöjä on mukana hyvinvointityön työryhmissä</p>	<p>Eri työryhmien koolle kutsujat: nuoriso-ohjaaja, hallintojohtaja, liikunnanohjaaja, hyvinvointisuunnittelija, elinkeinokoordinaattori ja kunnanjohtaja</p>	<p>Tapahtumien järjestäminen yhteistyössä muiden järjestöjen (MLL, 4H) ja seurakunnan kanssa. Tiistai-cafe, lukio-olkkari, syys- ja talvi-/laskiaisrieha. Nuorisovaltuusto mainostaa itseään uusille (7 lk. ja Lukio 1.) ja kertoo mahdollisuudesta päästä mukaan toimintaan. Nuorisovaltuusto kokoontuu 8 krt/vuodessa. Avoin yleiskokous kaikille 1 krt/v)</p> <p>Yhtenäiskoululla Planin, Sinuiksi ry:n ja Invaliidiliiton vierailijat</p> <p>Perhekeskustiimissä järjestöjen ja vanhempien edustus.</p> <p>Vanhus ja vammaisneuvostossa kuntalaisten edustus. Kunnanjohtajan kuntalaiskahvit sekä vapaa-ajan asukaskahvit osallistavat asukkaita. Nuorisovaltuusto koostuu paikallisista lapsista ja nuorista. Hyvinvointityön ja ehkäisevän päihdetyön moniammatillinen työryhmä koostuu järjestöjen, pirhan, kunnan ja seurakunnan edustajista.</p>
---	--	---	---

5. Arjen turvallisuuden lisääminen ja hyvinvointia edistävä elinympäristö

Tavoitteet	Toimenpiteet	Vastuutaho(t)	Toteuma 2023

<p>Luomme hyvinvointia ja terveyttä edistäviä turvallisia lähiympäristöjä yhteistyössä eri toimijoiden kanssa sekä vahvistamme kiusaamisen aktiivista ehkäisyä</p> <p>Tunnistamme väkivaltariskin ja hyödynnämme monialaista arviointia sekä konsultaatio- ja tukirakenteita</p>	<p>Kunnassa on suunnitelma kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän ehkäisemiseksi varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa ja lukiossa</p>	<p>Rehtori ja varhaiskasvatuksen johtaja</p>	<p>Koulussa kyllä, vakassa ei vielä</p>
<p>Lisäämme yhteistyötä pelastuslaitoksen, hyvinvointialueen sote-puolen ja kuntien välille, jotta riskien ennakointi ja turvallisuustaso alueella paranee</p>	<p>Kunta tukee lähiluonnon ja luonnon ympäristöjen saavutettavuutta</p> <p>Kunnassa on nimetty vastinparit yhteistyöhön pelastuslaitoksen ja Pirhan sote-toimijoiden kanssa</p>	<p>Elinkeinokoordinaattori, puistojen kunnossapidosta vastaava henkilö ja liikuntapaikkojen hoitajat</p> <p>Hyvinvointisuunnittelija ja eri ammattialojen vastuuhenkilöt</p>	<p>Kangasala, Kuhmoinen ja Pälkäne ovat käynnistäneet yhteistyön, jonka tavoitteena on kasvattaa alueen elinvoimaa ja löytää uusia avauksia niin matkailussa kuin esimerkiksi kausiasukkaiden viihtymisessäkin.</p> <p>Osittain</p>

OSA III KÄSITTELY TOIMIELIMISSÄ

3 Tekijät

Vuoden 2023 vuosiraportin on valmistellut Kuhmoisten kunnan moniammatillinen hyvinvointityöryhmä ja ehkäisevän päihdetyön työryhmä. Lisäksi raporttiin on koottu tietoa kaikilta eri toimialoilta. Vuosiraportin on koonnut hyvinvointisuunnittelija Meri Taivainen.

4 Hyväksyminen toimielimissä

Laaja hyvinvointikertomus on hyväksytty moniammatillisessa hyvinvointityöryhmässä ja ehkäisevän päihdetyön työryhmässä 27.11.2024